

Memo interactieve avond Fryske Marren: Water, land en dijken.

21 november, bezoekerscentrum Woudagemaal, Lemmer.

Wat is van waarde

Infrastructuur (I)

Water

- Water bereikbaar voor passant, weg en water

Woon en leefomgeving (W)

- Water Oosterzee, Tjeukermeer
- Dorpen zijn parels
- Aanzicht dorpen
- Kleine dorpjes
- Aantrekkelijke centra (Joure, Lemmer, Balk)
- Groen in dorpen
- Orde, netheid, groenvoorziening gemeente
- Balans natuur en landbouw
- Boerderijen met groene singel erom
- Tolerantie ten opzichte van agrarisch gebruik op het platteland
- Lage bevolkingsdichtheid, krimp is een zegen

huisvesting

- alleen woningbouw/uitbreiding bij kerngemeentes
- kavels beschikbaar
- leefbaar platteland
- kleinschaligheid

Milieuaspecten, geluid, waterkwaliteit en licht

- Duisternis **x3**
- Nacht
- Zichtbaarheid van onze sterrenhemel
- Stilte **x3**
- Rust **x3**
- Rust en ruimte in buitengebied Oosterzee
- Rust en stilte op en om het Tjeukermeer (alle anderen zijn druk genoeg) **x2**
- Schoon oppervlakte water

Economie (E)

- Landbouw **x3**
- Rendabele landbouw op veengrond
- Economische leefbaarheid op het platteland (in stand houden, anders wordt het erg stil)
- Ondernemen op het platteland
- Industrie bij kerngemeentes
- Aantrekkelijke werkomgeving/vestigingsklimaat

Toerisme en recreatie (T)

- Toerisme en recreatie
- Een goede toeristische structuur met persoonlijke info om de hoek
- Toeristische aantrekkelijkheid
- Voldoende ruimte voor 'trage' recreatie/tot rust komen.
- Watersport ZONDER motor
- Ruimte voor evenementen behouden/geven
- Lemsterstrand

Landschap (L)

- Ruimte **x4 (Woon en leefomgeving)**
- Openheid **x9**
- Landschap **x3**
- Landschappelijke identiteit
- Nationaal landschap
- Veelzijdig/divers landschap (water, land, bos) **x3**
- Afwisseling openheid en beslotenheid
- Gaasterland
- Gaaster bos en kliffen
- Bos
- Water
- Stoffering, elementen
- Diversiteit **x2**

Natuur (N)

- Natuur **x7**
- Biodiversiteit **x6**
- Flora en fauna
- Weidevogelkerngebied **x4**
- Vogelgebied Tjeukermeer
- Natuurlijk water

Communicatie (C)

- Aanspreekbaarheid lokale overheid
- Als je het samen op kunt lossen dan zijn regels niet nodig om iets te realiseren
- Betrokkenheid bestaande bewoners is erg goed

Cultuurhistorische waarden

- Behoud cultuurhistorische waarden
- Monumenten **x2**
- Karakteristieke gebouwen **x2**
- (karakteristieke) Boerderijen **x2**
- Prachtige boerderijen
- Monumentale (grote, oude) bomen (**Natuur**)
- Wouda gemaal in werking
- Nostalgie

Wat moet er gebeuren?

Infrastructuur (I)

- Skarster Rien moet aquaduct **x3**
- Betere ontsluiting over de weg (aquaduct Lemmer) **x2**
- Rondweg N359 Lemmer-Lemsterhoek
- Gebruik landbouwwegen voor te zwaar (landbouw) verkeer
- Scheiding landbouw en overig verkeer **x2**
- Fietspaden scheiden van autowegen **x2**
- Netwerk fietspaden, meer fietsverbindingen **x2**
- Fietspad Elahuizen-Woudsend veiligheid
- Fietspad rond Tjeukermeer
- Slechte fietspaden
- Meer paden en kleine wegen
- Geen pauzes brugbediening

Digitaal

- Verbeterde digitale bereikbaarheid buitengebied
- Glasvezel zelfde prijs als in grote stad
- Glasvezel **x5**
- Snel internet **x7**
- Kolderwolde snel internet **x2**

Water

- Bereikbaarheid water om en nabij Elahuizen
- Versnelling watersport op Fluessen snel vaargebied
- Zogenaamde "stripes" langs vaarwegen (?)
- Waterplan opstellen: Kwantiteit: geen overstroming. kwaliteit: wel handhaven lozingen.
- Stop ontwatering
- Inpolderen
- Retentiepolders
- Oplossing paalrot. De schade van paalrot vergoeden **x2**

Vervoer

- Verkeersvervoersplan uitvoeren
- Terugdringen autoverkeer
- Tractoren op provinciale wegen
- OV moet beter
- OV beter, vaker en afgestemd op behoefte
- Busverbinding schooljeugd

Woon en leefomgeving (W)

- Geef functies een plekje, niet overal alles toestaan
- Herbestemming lege gebouwen/boerderijen **x2**
- Stankcirkel versus kansen herbestemming
- Hou het schoon, plaats meer kliko's en haal ze vaker op
- Veel meer groen in dorpen
- Kleine dorpen alleen inbreiding
- Niet doen: Het bouwen van enorme megastallen in bebouwde kom (dat gebeurt)
- Iets doen aan overlast loslopende honden op Tramdyk en landerijen bij Lemmer, honden jakkeren door polder achter reeën aan. Bord met honden aan de lijn, ben ik al vijf jaar voor bezig.

huisvesting

- Woningbouw en bedrijfsterrein bij dorpen niet in buitengebied
- Vrij wonen in vrij gekomen agrarische panden **x2**
- Plattelandswoning

Milieuaspecten, geluid, waterkwaliteit en licht

- Rode lichten uit. (1x vooral het knipperen, ik vermoed windmolens) **x3**
- Minder lichthinder
- Verlichting windmolens polder
- Stilte behouden
- Verbod op bladblazers
- Stillere wegen (fluisterasfalt)

Voorzieningen (V)

- Vrije sluiting Horeca **x2**
- Voorzieningen voor jeugd in gemeente (Jeugdhonk, hangplek)

Economie (E)

- Teveel mensen met geld die boerenbedrijven opkopen, mag niet. Wel leefbaarheid bedrijven behouden
- Funeste ontwikkeling in de landbouw: Intensivering. Extensivering en diversificatie is hard nodig
- Voor landbouw gelijke mogelijkheden in hele gemeente
- Beleid agrarisch grondgebruik, bijvoorbeeld landschap
- Boeren stimuleren tot meer diversiteit, bescherming weidevogels
- Niet agrarische bedrijvigheid niet in buitengebied
- Moderne landbouw
- Wij willen boer blijven!
- Stimuleren + faciliteren Biolandbouw
- Stimuleren streekproducten, geen gesleep van elders
- Lelieteeelt uit Gaesterlân
- Tegengaan intensivering en schaalvergroting
- Minder mest uitrijden
- Stoppen met bestrijdingsmiddelen **x2**
- Intensieve veehouderij
- Weidegang
- Ruimte nieuwe vormen van ondernemerschap
- Stimuleren vastleggen Co2
- Concentreer industrie langs het Prinses-Margrietkanaal
- Illegale bouw en gebruik aanpakken
- Meten met meerdere maten, rechtsongelijkheid
- Afbouw industrieterreinen langs de snelwegen
- Leegstand en verloedering industrieterreinen **x2**
- Beleid (met mogelijkheden) ontwikkelen voor leegkomende agrarische gebouwen

Toerisme en recreatie (T)

- Hou het rustig, geen lawaai van snelle sporten **x3**
- Tjeukermeer belevingsmeer
- Ruimte voor niet gemotoriseerde watersport
- Opwaarderen watertoerisme
- Recreatie aan het Tjeukermeer
- Veiligheid bij de Fluessen: Toegang brandweer, oefenen reddingsactie
- Creatief blijven m.b.t. toerisme
- Meer ruimte voor recreatie
- Mogelijkheid om 20 km te wandelen/fietsen langs natuur of water
- Weinig mogelijkheden om langs water te wandelen of te fietsen
- Meer wandelroutes **x2**
- Wandelroute tussen Oudega en Elahuizen via natuurgebied
- Fietspaden, pondjes, wandelpaden
- Ontwikkeling kleinschalig toerisme, zoals fietsroutes
- Kamperen in natuur
- PlanMER maken om adventure sport activiteiten op het Tjeukermeer en andere meren te verhinderen.

Landschap (L)

- Bescherm de unieke kleinschaligheid van het Friese Landschap
- Behoud open landschap
- Maagdelijk gebied beschermen
- Waardevol landschap behouden
- Behoud onderscheid tussen verschillende landschappen
- Landschap óók voor kleinkinderen
- Landschapskennis verbeteren
- Aanpak verrommeling in landschap **x2**
- Balans natuur/landbouw behouden **x2**
- Geen grootschalig gebruik polder/bollenboeren
- Landschapsontsiering
- Gebiedsvreemde landbouw
- Geen megastallen in buitengebied
- Ontwikkel beleid voor leegkomend agrarische bebouwing, handhaaf karakteristieken. Sloop is ontsierend en lelijk
- Veenweide problemen oplossen
- Toegangspoorten van dorpen mooier
- Dorpsaanzicht entree Oosterzee
- Aanzicht entree Lemmer vanaf het water
- "Loodsen" uit het zicht halen, zoals bij bijvoorbeeld Sneek "It Ges"
- Parkeerplaatsen vergroenen (nu betonplaten). Auto's meer schaduw en in de winter is het mooier om te zien.
- Industrierrein is lelijk
- Oude stacaravans opruimen

Natuur (N)

- Bijenlint
- (Ondersteunen) biodiversiteit **x4**
- Aandacht voor lichtvervuiling natuur = vriendelijk licht
- Stop verharding en verstening buitengebied
- Groen behoud in de gemeente, dus bomen en struiken, niet alleen gras.
- Stop met de bomenkap en struiken ten behoeve van (zogenaamde) bezuinigingen.
- Meer ecologische verbindingen
- Aanleg EHS
- Natte veengebieden bewaren **x2**
- Grondwaterpeil omhoog brengen
- Stop inklinking
- Diepe ontwatering
- Meer ruimte voor grootschalig natuurherstel
- Wildgroei (letterlijk) opgaand groen
- Geen bomen plaatsen in weidevogelgebied bij fietspaden e.d., geen broedgelegenheid maken voor kraaien, eksters en roofvogels
- Betere verhouding tussen natuur en agrarische sector
- Acties ten behoeve van de weidevogels: waterpeil omhoog, biodiversiteit verhogen, na 1 juli pas maaien
- Meer denken aan gevolgen voor vogels bij openbaar groen (de sloop van bomen en struiken is funest. Er is dan geen nestgelegenheid en voedsel. Groen biedt niks.)
- Grote weidevogelgebieden realiseren **x2**
- Predatie in weiland moet minder, helpt de weidevogel
- Actie voor de Grutto, het is (bijna) te laat
- Geef de Grutto de ruimte
- Forse inzet op landbouwinclusieve natuur, kunstmest en bestrijdingsmiddelen in de ban.
- Zuidwest Friesland/Friese meren als ganzenland → Boeren compenseren
- Zwaluwwand bij waterzuivering Lemmer (was gepland maar kon niet)
- Veenweidevisie = democratisch bepaald en wetenschappelijk onderbouwde wijze t.b.v. verantwoorde transitie
- Landschapselementen inventariseren

Duurzaamheid (D)

- Windmolens mogelijk maken
- Kleine windmolens op het dak
- Windmolens
- Dorpswindmolens, boeren eigen windmolen, geen grote windparken erbij
- Geen windmolens
- Eigen energievoorziening, geen wind
- Geen hoge windmolens maar mestvergisting stimuleren
- Meer mogelijkheden voor zonne-energie
- Zonneweide geschikte gebieden
- Nieuwe woningen geen aardgas **x2**
- Energieneutraal
- Alle bestaande woningen isoleren
- Promotie duurzame energie
- Minder overheidsbemoediging omtrent schone energie

Communicatie (C)

- Samenwerking: praat ook eens met de NOP (stank varkensmesterijen)
- Betere communicatie tussen gemeente, waterschap en provincie. Ook naar burgers toe (op vraag een antwoord krijgen en niet van kastje naar de muur)
- Educatie bij jeugd: Waarden bijbrengen

Gemeentelijk (G)

- Gemeentelijk beleid toepassen (groenonderhoud)
- Gemeente moet regie voeren bij landschapsbeleid

Cultuurhistorische waarden (CW)

- Geschiedenis van het landschap structureren, bewaren en herstellen
- Bewaren/herstellen oude landweggetjes/waterwegen. Landschap beleefbaar maken **x3**
- Stimuleer het onderhoud aan de monumenten: Visitekaartjes **x3**
- Onverzorgde boerderijen, kaal en rommelig